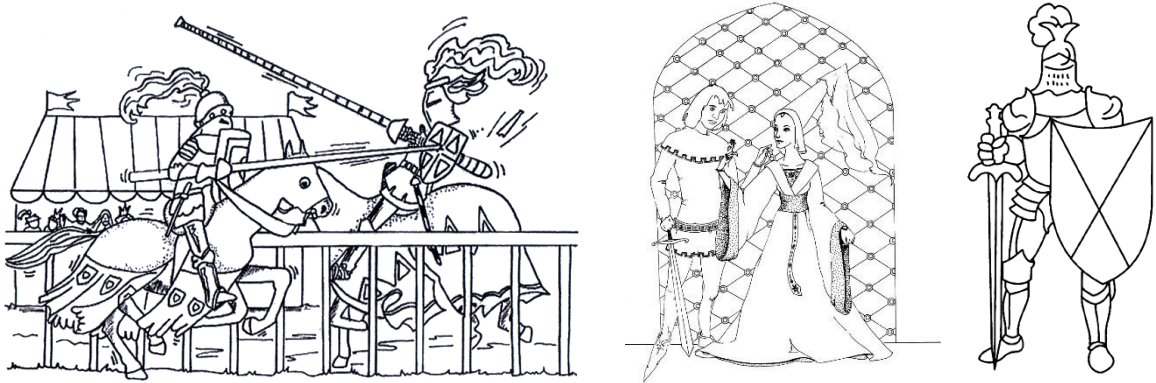
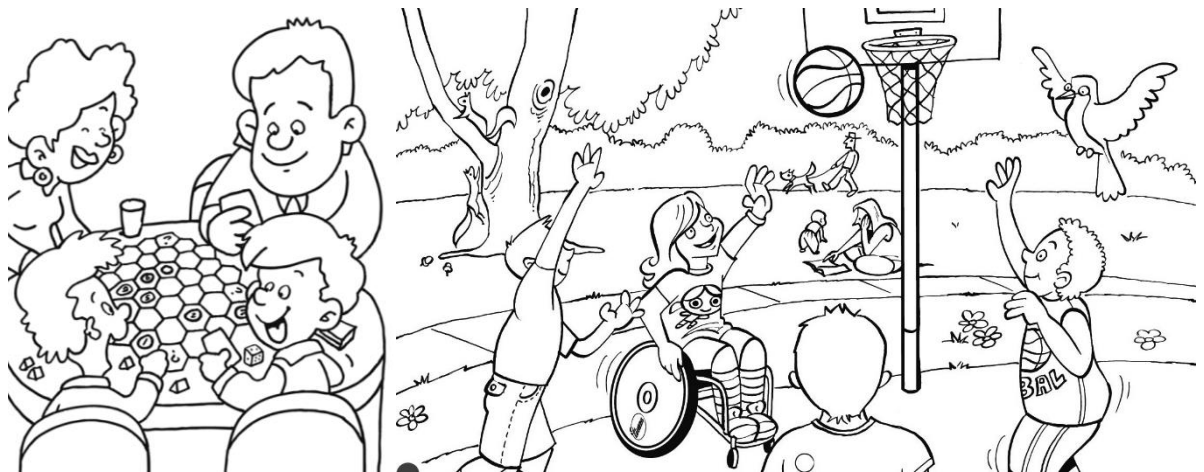

3de leerjaar

thema: Ridders (deel 2)

thema: Alles op het spel

taalbundel voor het 3de leerjaar

Dit boekje is van:

.....

WEEK 6 : taalles 1:

Thema 9 : Luisteren

Opdracht:

Beluister **deel 1** van het radioprogramma. Wanneer je het **muziekje** hoort, druk je op **pauze**. Vul nu de vragen van deel 1 in.

Druk weer op start en luister verder tot aan het volgende muziekje. Vul de vragen bij **deel 2** in.

Luister naar de rest van het radioprogramma en vul de vragen van **deel 3** in.

Luister nu naar het **volledige** geluidsfragment. **Vul aan** wat je nog niet hebt kunnen invullen.

Geluidsfragment: <https://www.youtube.com/watch?v=ZIdhk5k8D7w&feature=youtu.be>

Een ridder zonder schild wordt meestal gauw gevild

Deel 1

a Waar gaat het programma over? Noteer in je eigen woorden.

Deel 2

b Waarover ga je iets leren?

- over het ontstaan van het schild
- over hoe je ridder moet worden
- over de betekenis en de kleuren van een schild

c Waar dienen schilden voor?

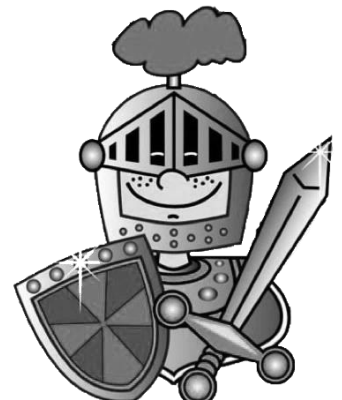
Deel 3

d Noteer in je eigen woorden kort waarover dit stuk gaat.

e Waarom is het geen goed idee om roze konijnen op je schild te zetten?

f Kleur het bolletje als de zin waar is.

- Een schild vertelt iets over wie de ridder is.
- Dankzij het schild weet je of je met een vriend of een vijand te maken hebt.
- Een schild zegt hoe oud de ridder is.
- Aan een schild kun je soms zien uit welk land een ridder komt.
- Aan een schild zie je soms wat de ridder graag eet.

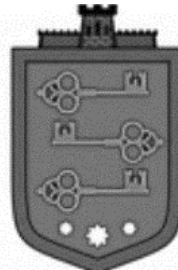

WEEK 6 : taalles 2:

Thema 9 : begrijpend
lezen

Opdracht:

Lees de tekst grondig 2 keer. Eén keer **hardop** en één keer **in stilte**.

101 tips voor het maken van een geslaagd wapenschild

Beste ridder,

Wil jij ook een wapenschild dat alle andere doet verbleken?

Droom je al jaren van een wapenschild dat écht bij je past?

Neem dan zeker deze brochure door, met tal van tips en nuttige informatie die je nergens anders vindt.

Alvast veel plezier bij het ontwerp van je wapenschild!

1 Een schild vertelt iets over zijn 'baasje'

Een goed wapenschild laat zien wie je bent. Dat kan van alles zijn: je kunt kleuren gebruiken die je mooi vindt, je kunt iets tonen over je karakter of je interesses, je naam erin verwerken en nog veel meer.

Stel je voor dat je naam Jan Debacker is en dat je héél sterk bent. Dan zou je schild er misschien zo uitzien:

Het brood zegt iets over je naam en met de leeuw laat je zien dat je heel sterk bent.

Veel ridders hebben een afbeelding van een dier op hun wapenschild. Sommige van die dieren bestaan echt, andere dieren zijn verzonnen. Een ding hebben ze wel gemeen: het zijn bijna altijd dieren die sterk en dapper zijn, zoals de leeuw of de arend. Wapenschilden met konijntjes of muizen zijn dan ook heel zeldzaam ...

Een van die verzonnen dieren is de feniks. Het is een vogel die nooit sterft. Als hij verbrandt, wordt hij steeds opnieuw geboren. Men geloofde dat een feniks wel vijfhonderd jaar werd voor hij verbrandde en opnieuw werd geboren. Een ander fabeldier is de griffioen. Een griffioen heeft het lichaam van een leeuw en de vleugels en kop van een adelaar (een soort vogel).

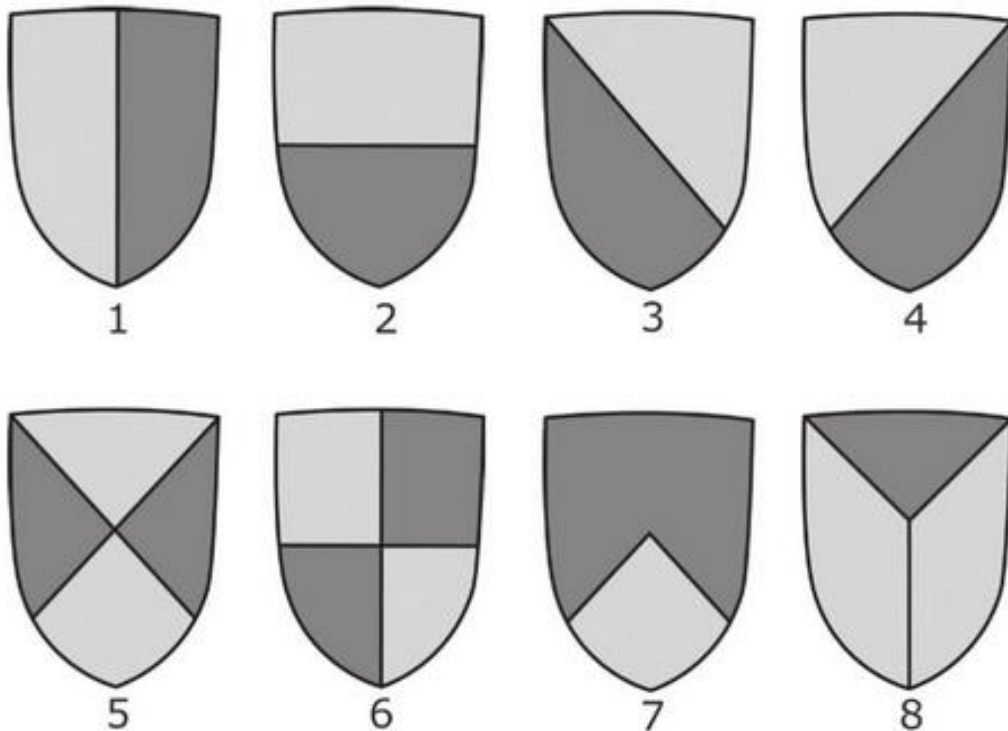
Niet alleen de tekeningen op je schild zijn belangrijk, maar ook de kleuren die je gebruikt. Elke kleur heeft namelijk een eigen betekenis. In het lijstje hieronder ontdek je wat de kleuren betekenen.

rood	Je bent moedig en sterk.
blauw	Je bent eerlijk en vertelt altijd de waarheid.
groen	Je bent vrolijk. Je helpt graag anderen. Je wordt niet zo snel kwaad.
zwart	Je bent een beetje gevaarlijk. Je wordt snel kwaad.
paars	Je bent flink en beleefd.
oranje	Je bent eerlijk en vertelt altijd de waarheid.
bruin	Je speelt graag de baas. Als iemand moet kiezen welk spel jullie spelen, ben jij dat meestal. Luisteren naar anderen doe je niet zo graag ...
goud (geel)	Je bent slim. Je leert graag nieuwe dingen.
zilver (wit)	Je bent een goede vriend. Op jou kan men rekenen.

2 Haal alles uit je schild

Je hebt vast een hoop over jezelf te vertellen, maar krijg je het ook allemaal op je schild?
Natuurlijk! Een schild kun je op verschillende manieren verdelen, zodat je plaats hebt voor meer dan één tekening of kleur. Let wel op dat je niet te veel vakken in je schild maakt. Te kleine tekeningen zie je immers niet van ver. Hieronder zie je enkele voorbeelden. Kies iets uit dat je mooi vindt en gebruik het voor je eigen schild. Kijk ook eens naar de tekeningen ernaast. Ze kunnen je helpen bij je ontwerp.

Zo kun je je schild verdelen:

Schrijf hier **4 woorden** op, die je in de tekst las, en **die je niet begrijpt**.
Zoek de betekenis van de woorden op het internet.

Mijn moeilijke woorden:

Heb je de betekenis van het woord gevonden? Kleur dan het vakje.

woord 1 :

woord 2 :

woord 3 :

woord 4 :

Opdracht:

Maak je eigen schild!

Op het einde van de bundel vind je een leeg schild.

Ga in de tekst op zoek naar wat er zeker op jouw schild moet staan. Welke **kleuren** ga je gebruiken? Welk **dier** of **voorwerp** past bij jou of zegt iets over jouw naam?

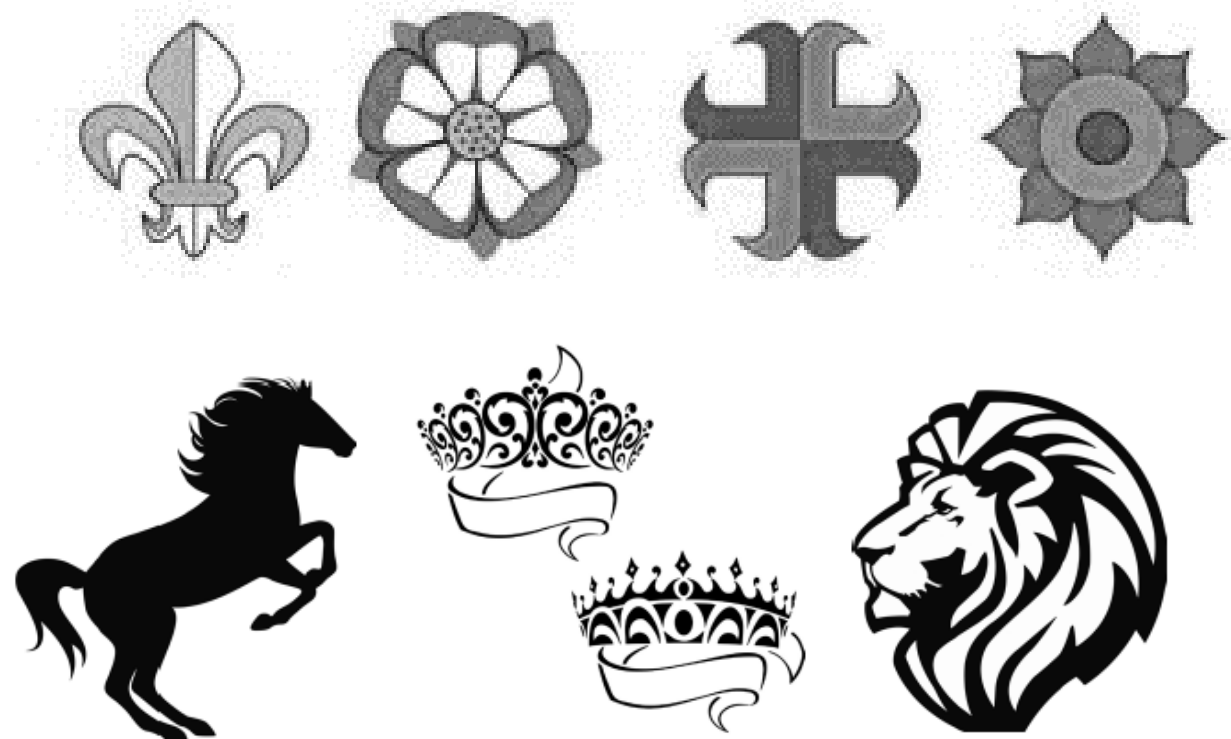
Duid dit aan met kleurpotlood.

Verzamel jouw ideeën en ga aan de slag!

Klaar? Neem je schild zeker mee naar de volgende live-sessie!

Heb je geen camera tijdens de live sessie? Laat je mama of papa dan een foto van je schild opsturen naar de juf of meester.

Een paar voorbeeldjes:

Je kan ook zelf op google op zoek naar afbeeldingen om te tekenen. Zoek bijvoorbeeld naar een dier of voorwerp dat bij jou past.

WEEK 6 : taalles 3: Thema 9 : schrijven

Vandaag schrijven we zelf een ridderverhaal!

Bekijk de prent hieronder goed en kies één van de personages om je verhaal over te schrijven.

Je verhaal moet bestaan uit een **inleiding**, een **midden** en een **slot**.

De inleiding:

- Stel je personage voor. Wie is hij of zij?
- Waar speelt het verhaal zich af en wanneer?

Het midden:

- Er gebeurt iets.
Er is een probleem.

Het slot:

- Komt er een oplossing voor het probleem?
- Hoe loopt het verhaal af?

WEEK 7 : taalles 1:

Thema 10 : Begrijpend lezen

Opdracht:

Lees de tekst grondig **2 keer**. Eén keer **hardop** en één keer **in stilte**.

Kleur de **nieuwe woorden** in de woordenschatlijst en in de tekst geel.

Les 1: 'Gelukkige' verjaardag, Simon!

└ Je geniet van een verhaal en beantwoordt vragen over de inhoud.

Erkan is mijn beste vriend. Al jaaaren! We zitten al drie jaar in dezelfde klas. Erkan en ik wonen in dezelfde straat, dus ook na school zien we elkaar vaak. Samen beleven we de leukste avonturen! Zie je mij, dan zie je Erkan. Zie je Erkan, dan zie je mij. We zijn twee handen op één buik.

Soms grappen onze mama's wel eens dat we net tweelingbroers zijn. Je weet wel, zo van die kinderen die de hele tijd met een naamkaartje moeten rondlopen omdat anders hun eigen ouders niet eens weten wie wie is. Goed, we zién er niet hetzelfde uit, maar voor de rest ...

- Erkan houdt van voetbal, ik ook.

- Erkan kan niet zo goed tekenen, ik ook niet.

- Ik ben bijna de beste van de klas voor rekenen (Erkan is nog net iets beter).

- Erkan is verliefd op Marthe, ik ... (hey, ik ga wel niet álles vertellen hoor).

Eigenlijk is er maar één groot verschil, en dat is onze verjaardag.

Erkan is vandaag jarig. **EN IK NIET!**

BAH!!!

Begrijp me niet verkeerd. Ik **gun** het Erkan écht, en ik ben heel blij voor hem. Het is gewoon niet ... eerlijk. Waarom is Erkan jarig op 1 juli en ik op 1 september? 1 september, de dag dat de wereld weer een klein beetje vergaat (zo – heel **toevallig** – rond halfnegenennogeenpaarseconden)?!

W A A R O M ? ? ?

(Oké, nu denk je waarschijnlijk: wat een **aansteller**. Van jarig zijn op 1 september is nog niemand gestorven, en met een beetje geluk is het zelfs een zaterdag. Het gebeurt niet zo vaak, maar het kan.) Wel, dan ben jij vast een heel gelukkig kind dat jarig is in april.

Of in mei ... Of in februari, maart of november ...

Hoe dan ook: niet (ik herhaal: NIET) op 1 september!

Dán zou je wel anders piepen. 1 september is gewoon het allerslechtste, oerstomste en megafoutste moment om jarig te zijn. Ik weet nog goed toen oma vorig jaar aanbelde. Ze had een reuzegroot pak onder haar arm, met een kanjer van een strik eromheen. Ik kon niet wachten om het open te doen! Na de frietjes (mijn lievelingsgerecht) en de taart (nóg lekkerder) was het zover. Oma krabbelde overeind en duwde het pak in mijn handen. "Voor mijn lieve grote deugniet", zei ze. Dat van die grote deugniet meende ze blijkbaar, want voor het eerst in al die jaren kneep ze niet in mijn wangen.

Sneller dan het licht schoof ik de strik eraf en scheurde ik het papier los. Een blauwe boekentas kwam tevoorschijn.

▲ E E N B O E K E N T A S ! ! !

“Mama zei me vorige week dat je best wel eens een nieuwe boekentas kon gebruiken”, begon oma. “Je oude werd wat te klein. Volgens de winkelier was de **kwaliteit** uitstekend en zou hij zeker tot het zesde meegaan. Ik dacht zo bij mezelf ... als ik nu eens een nieuwe boekentas koop voor mijn lieve grote deugniet. Jaja, oma wordt al een dagje ouder, maar zelfs in mijn tijd al begon op 1 september het nieuwe schooljaar.”

Mama keek bewonderend naar het blauwe ding in mijn handen. Oma bleef maar **doorratelen** over school en vroeger. Enkel Loebas, onze hond, zag de traan die over mijn wang rolde. Ik mompelde snel iets wat op dankjewel leek en nam nog een stuk taart.

Zo gaat het dus al jaren ... Is het geen boekentas, dan is het wel een reusachtige duizend-en-één-spullen-tekendoos in een handig koffertje dat niet opengaat in je bank, of erger. In het eerste leerjaar kreeg ik van mama en papa een écht bureau dat je hoger kon zetten als je ouder (en dus ook groter) werd. Ik herinner me dat mama toen iets zei over gezellig huiswerk maken of zoiets.

Nee, dan heeft Erkan echt wel meer geluk! Het leven is niet eerlijk voor jongens die Simon Decoster heten (ik dus). Gelukkig heb ik een vriend die jarig is op 1 juli. Ik ben benieuwd met welk speelgoed we deze zomer zullen spelen ...

Opdracht:

Los de vragen over de tekst op.

1 Wie is de hoofdpersoon? _____

2 Hoe voelt hij zich? _____

Waarom? _____

3 In het verhaal lees je dat sommige verjaar-dagen leuker zijn dan andere. Vind jij dat ook? Waarom wel/niet?

4 Kleur bij elke datum het vakje LEUK als je die dag graag jarig zou zijn of het vakje NIET LEUK als je die dag niet jarig zou willen zijn. Schrijf erbij waarom.

1 januari (Nieuwjaar)	☐ LEUK ☐ NIET LEUK want _____ _____
25 juli (Zomervakantie)	☐ LEUK ☐ NIET LEUK want _____ _____
6 december (Sinterklaas)	☐ LEUK ☐ NIET LEUK want _____ _____
29 februari (Schrikkelag)	☐ LEUK ☐ NIET LEUK want _____ _____

WEEK 7 : taalles 2:

Thema 10 :

Taalbeschouwing

Uitlegkader:

(Ik lees deze kader 2 keer en kleur de onthoudwoorden. (fluostift of kleurpotlood)

✦ Wat betekent 'letterlijk'? Of 'figuurlijk'?

Als ik iets 'letterlijk' schrijf, bedoel ik precies wat er staat:

Bv. *Ik heb hoofdpijn. Mijn hoofd doet erg veel pijn.*

Als ik iets 'figuurlijk' schrijf, bedoel ik eigenlijk iets anders:

Bv. *Ik heb hoofdpijn. Mijn hoofd ontploft.*

Geen paniek! Mijn hoofd ontploft niet echt.

Ik overdrijf gewoon een beetje. Ik gebruik de taal **figuurlijk**.

Soms staat iets niet **letterlijk** in een tekst (of zelfs helemaal niet).

Door na te denken en jezelf vragen te stellen, kun je die informatie toch aanvullen.

Schrijvers doen dat met opzet. Ze willen dat je nadenkt!

✦ Figuurlijk taalgebruik maakt een tekst ook leuker om te lezen.

Opdracht:

Bekijk dit filmpje over 'letterlijk en figuurlijk' via deze link of QR-code.

Link: <https://www.xnapda.be/filmpjes/3de-leerjaar/letterlijk-en-figuurlijk>

Maak daarna onderstaande oefeningen.

- 1 In het verhaal staan woorden zoals 'allerslechtste', 'oerstomste' en 'reuzegroot'. De schrijver gebruikt die woorden om het verhaal leuker te maken, maar ook om te vertellen dat iets niet *gewoon* stom of groot is, maar echt *heel* stom of groot. Noteer nu zelf enkele van die woorden. Kies een woord en plak er een stukje voor (bijvoorbeeld super-goed).

- 2 Je kunt ook op een andere manier zeggen dat iets héél snel, groot of leuk is. In het verhaal lees je dat Simon sneller dan het licht de strik van zijn cadeau schuift. Natuurlijk is dat niet écht zo, de schrijver wil gewoon zeggen dat het supersnel gebeurt. Dat kun jij ook! Zoek voor elk van de woorden een vergelijking. Kijk naar het voorbeeld.

heet → zo heet als de zon

dik → _____

lang → _____

moeilijk → _____

vies → _____

Uitlegkader:

(Ik lees deze kader 2 keer en kleur de onthoudwoorden. (fluostift of kleurpotlood))

✦ **Wat is een vergelijking?** ✦
 Vroeger was ik zo slap als een pannenkoek. Nu ben ik zo sterk als een beer.
 ✦ **TIP:** Gebruik eens een vergelijking wanneer je een tekst schrijft.
 Zo wordt je tekst nog leuker om te lezen! ✦

✦ **Wat zijn 'trappen van vergelijking'?** ✦
 'Leuk' is een bijvoeglijk naamwoord. Maar sommige dingen zijn leuker dan leuk.
 Om dat uit te drukken, gebruiken we de 'trappen van vergelijking'.
*Dit is een **leuke** mop.*
*Ik ken een mop die nog **leuker** is.*
*Dit is echt de **leukste** mop ooit.* ✦

Opdracht:

Vul het schema aan volgens de trappen van vergelijking.

Bijvoorbeeld: klein -> kleiner -> kleinst

3 Kijk naar de prenten en vul het schema aan. De 'lieve' meester of de 'schattige' juf zal je op weg zetten.

Joris	Mo	Steven
groot	→	→
handig	→	→
slim	→	→

WEEK 7 : taalles 3:

Thema 10 :

Taalbeschouwing

Uitlegkader:

(Ik lees deze kader 2 keer en kleur de onthoudwoorden. (fluostift of kleurpotlood)

Wat is een bijvoeglijk naamwoord?

Een bijvoeglijk naamwoord vertelt hoe iets of iemand is.

Bv. een dikke poes, een grote teen, een groene juf,

een nieuwe iPad ...

Opdracht:

Bekijk dit filmpje over 'bijvoeglijke naamwoorden' via deze link of QR-code.

Link: <https://www.xnapda.be/filmpjes/3de-leerjaar/bijvoeglijk-naamwoord>

Maak daarna onderstaande oefeningen.

1 Onderstreep in elke zin de bijvoeglijke naamwoorden.

Lisa koopt een nieuw badpak in een sportwinkel.

Onder de oude eikenboom staat een groene bank.

Op de speelplaats is er een grote zandbak.

Mijn hondje Billie heeft een zwarte pels en witte pootjes.

Minoe ligt te slapen in haar warme poezenmand.

2 Bij welk woord staat het onderstreepte bijvoeglijk naamwoord?

Trek een pijltje.

Voorbeeld: Het balletje rolde onder het lage kastje.

De gevlekte koe staat in de wei.

De snelle wagen snorde langs het smalle weggetje.

De dikke dame fietste naar haar werk.

3 Vervang het bijvoeglijke naamwoord door een ander dat ook in de zin past. Kruis aan.

- Wat een schattig ventje! mooi allerliefst
- Bah! Wat een vieze troep. rommelige smerige
- De mollige meneer zakte door zijn stoel. dikke leuke

4 Maak het verhaal grappig, spannend of leuk door bijvoeglijke naamwoorden in te vullen.

“Iwein, het is tijd om te vertrekken”, riep de ridder. “We moeten om drie uur bij de _____ smid zijn.”

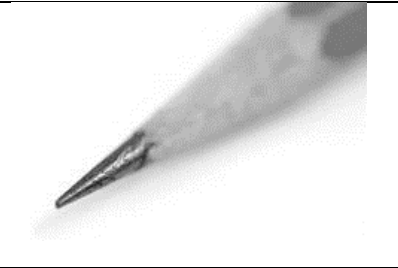
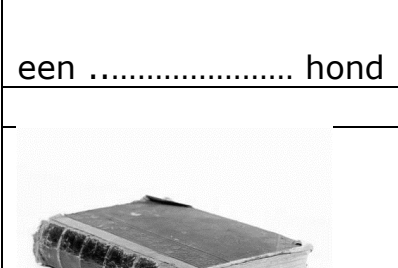
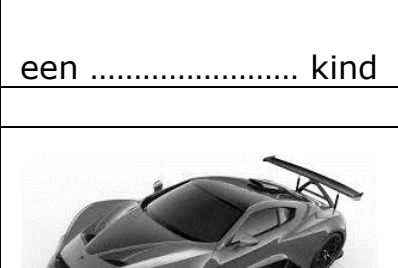

“Ik hoop dat onze _____ paarden al gezadeld zijn en dat we snel kunnen vertrekken.”

“Heb je zijn _____ hoefijzers gepoetst?”

“Ja, heer, vlug nog even een _____ zwaard meenemen om _____ struikrovers te verslaan. Denk je dat ze hun _____ messen zullen gebruiken om een _____ aanval op ons te plegen?”

“Spreek geen onzin. Haast je, we moeten vertrekken!”

5 Schrijf bij elke prent een passend bijvoeglijk naamwoord.

		
een hond	een kind	een.....potlood
		
een boek	een auto	een man

WEEK 7 : taalles 4:

Thema 10 :

Taalbeschouwing

Uitlegkader:

(Ik lees deze kader 2 keer en kleur de onthoudwoorden. (fluostift of kleurpotlood))

Wat is een verwijswoord?

Een **verwijswoord** is een woord dat **verwijst** naar een ander woord.

Bijvoorbeeld:

Hij leert hen dit.

de meester

de kinderen

rekenen

Opdracht:

Bekijk dit filmpje over 'verwijswwoorden' via deze link of QR-code.

Link: <https://www.xnapda.be/filmpjes/4de-leerjaar/verwijswwoorden>

Maak daarna onderstaande oefeningen.

1 Vul in.

- De meisjes fietsten naar het bos. **Ze** zijn moe.

Wie zijn **ze**? _____

- De meester vraagt mijn boek. Ik geef het **hem**.

Wie is **hem**? _____

- Mijn mama heeft veel werk. Ik help **haar** graag.

Wie is **haar**? _____

2 Twee keer hetzelfde woord gebruiken is saai. Vervang het woord de tweede keer door een verwijswoord.

- Jitte speelt een spel.

_____ heeft gewonnen.

- Naut liep weg.

Toch werd _____ gevangen.

- Straks vertrekken Filip en Albert op vakantie.

_____ gaan naar Mexico.

Het is _____ eerste reis samen.

3 Waarom gebruikt een schrijver of een spreker verwijswaarden?

- De tekst wordt minder saai.
- Het bespaart plaats.
- De tekst wordt grappiger.
- Het zorgt voor afwisseling.

4 Gebruik in de tweede zin het juiste verwijswaard. Kies uit: *hij, ze, hem, haar* of *zijn*.

Mijn mama maakt de allerlekkerste spaghetti. _____ gebruikt daar vers gehakt voor.

Mijn peter heet Peter. Straf hé, ik noem _____ dus peter Peter.

De juffen helpen de kleuters bij het snuiten van de neusjes. _____ gebruiken er zakdoekjes voor.

Frank reed gisteren met de fiets naar Leuven. _____ parkeerde in de Parijsstraat.

5 Schrijf op de lijntjes waar de vette of gekleurde waarden naar verwijzen.

Elisa sloop 's nachts naar het oude kerkhof om netels te plukken. Tussen de spoken! Gelukkig waren **dat** fuifbeesten, die **haar** een handje hielpen met plukken. Wat Elisa niet wist, was dat de bisschop haar stiekem volgde. Op een nacht betrapte **hij** haar. 'Brandnetels plukken na middernacht, op een kerkhof!'

Elisa vloog in de diepste, vochtigste kerker van het paleis. Al moest **ze** op de brandstapel, toch bleef **ze** ijverig doorwerken aan de netelhemden. Die nacht groeven **haar** broers een lange tunnel om **haar** te bevrijden. Maar de spoken waren **hen** voor. Op weg naar buiten werden **ze** toch weer gevangen genomen. En wat erger was: Elisa verloor **haar** elf hemden.

*De wilde zwanen
Het geluidshuis*

dat _____
haar _____
hij _____
ze _____
ze _____
haar _____
haar _____
hen _____
ze _____
haar _____

WEEK 8 : taalles 1:

Thema 10 : juist lezen

Opdracht:

A-B-C-tekst?

kinderen van de A-tekst: maken oefening 1, 2 en 5.

kinderen van de B-tekst: maken oefening 2, 3 en 5.

kinderen van de C-tekst: maken oefening 3, 4 en 5.

(Je MAG de oefeningen van de andere teksten ook maken.)

1 Vul de woorden in.

Mijn oma is al veertig jaar getrouwd met mijn _____ .	chocola
Duizend gram is precies één _____ .	opa
Ik lust graag drop en _____ .	bravo
Hij vaart langs de stroomversnelling in zijn _____ .	pasta
"Goed gedaan!", riep het publiek. _____	kilo
Spaghetti is een soort _____ .	kassa
Loes speelt dwarsfluit en haar broer _____ .	kano
De agent rende de boef _____ .	achterna
In de supermarkt betaal jij bij de _____ .	piano

Uitlegkader:

(Ik lees deze kader 2 keer en kleur de onthoudwoorden. (fluostift of kleurpotlood))

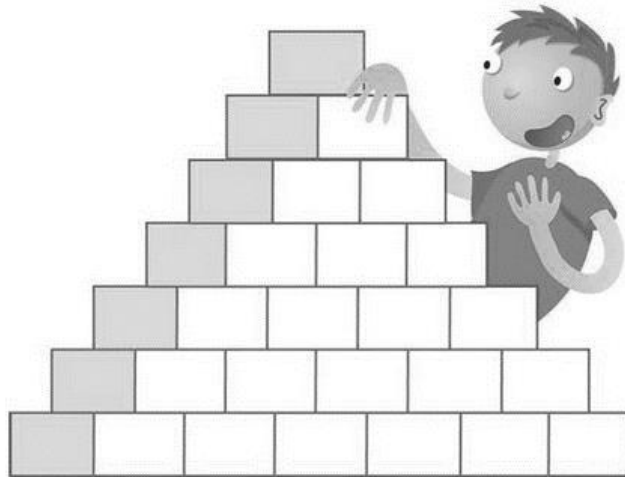
- Een woord eindigt soms op een klinker.
Je zegt dan een lange klank: *foto*, *mama*, *Ali*.
Maar er is nog een letter die je als *ie* uitspreekt: de letter *y*.
Woorden op *y* komen uit het Engels.
- Lees de woorden: *hobby* – *baby* – *buggy* – *jury* – *pony* – *sorry*

2 Vul de laatste letter in. Kies uit: *a, o, i, y*

past_____	kil_____	min_____	ern_____
pon_____	pap_____	bugg_____	jur_____
fot_____	sol_____	pian_____	malari_____
kan_____	tax_____	programm_____	sorr_____
hobb_____	bab_____	pyjam_____	chocol_____

3 Vul de woordtoren in.

- de eerste letter van het alfabet
- een kort woord voor 'mama'
- Adam en ...
- een cirkel is altijd ...
- een ander woord voor 'elk'
- een vechtsport
- ochtenden, middagen en ...

Als je de eerste letters van de woorden die je hebt ingevuld achter elkaar schrijft, krijg je de naam van een werelddeel: _____

Uitlegkader:

(Ik lees deze kader 2 keer en kleur de onthoudwoorden. (fluostift of kleurpotlood))

- ✦ Woorden kunnen eindigen met een lange klank: *foto, taxi, papa*.
Woorden uit het Engels eindigen soms op -y. Je zegt dan *ie: baby*.
Lees de woorden: *buggy – sorry – jury – hobby – pony – baby*
- ✦ En dan zijn er nog de Franse woorden die eindigen op -eau. Je zegt dan *o: cadeau*.
Lees de woorden: *bureau – cadeau – plumeau – niveau – plateau*

4 Vul het juiste woord in. Kies uit:

jury – cadeau – pony – niveau – hobby – sorry – plumeau – buggy – bureau – taxi

Gisteren kreeg ik een mooi _____ voor mijn verjaardag.

Paardrijden is mama's _____.

De _____ beoordeelt de zangers.

Nemen we een _____ of gaan we lopen?

Mijn huiswerk maak ik aan mijn _____.

Die peuter viel bijna uit zijn _____.

Zijn prestaties zijn van een hoog _____.

Zij rijdt op een _____ want ze is te klein voor een groot paard.

Papa veegt met een _____ het stof van de kast.

“ _____!”, zei hij. “Ik zal het nooit meer doen.”

5

Zoek deze woorden en kleur ze.

De woorden staan van links naar rechts en van boven naar beneden.

Let op: soms komt een letter in twee woorden voor!

sorry – bureau – plumeau – jury – niveau – baby – hobby – cadeau – buggy – plateau

h	o	b	b	y	p	a	s	t	a
b	o	b	b	y	b	l	o	k	t
p	l	u	m	e	a	u	r	i	a
k	i	r	t	o	b	e	r	s	h
a	k	e	n	d	y	o	y	o	m
a	m	a	s	b	u	g	g	y	p
o	j	u	r	y	a	g	e	n	d
a	l	e	o	n	i	v	e	a	u
r	p	l	a	t	e	a	u	i	t
j	e	c	a	d	e	a	u	k	e

6

Zoek de woorden.

WEEK 8 : taalles 2:

Thema 10 :

Taalbeschouwing

Opdracht:

Dit is een herhalingsles.

TIP : De uitlegkaders en filmpjes kunnen je helpen.

- 1 Deze man won de Koningin Elisabethwedstrijd, maar we zijn hem kwijt.
Maak hieronder een duidelijke beschrijving.

▲ Hoeveel zelfstandige naamwoorden gebruikte je?

▲ Hoeveel bijvoeglijke naamwoorden gebruikte je?

Uitlegkader:

voorbeeld:

vertellende zin: Meester Hans kamt zijn donkerbruine haren naar achteren.

vragende zin: Kamt deze knappe meester zijn haren in de klas?

bevelende of uitroepende zin: Meester, kam nu je haren!

Filmpje: <https://www.xnapda.be/filmpjes/3de-leerjaar/leestekens-en-soorten-zinnen>

- 2 Kleur de vragende zin rood, de uitroepende zin blauw,
de bevelzin groen en de mededelende zin geel.

Uitlegkader:

Wat zijn verkleinwoorden?

Verkleinwoorden gebruik je om iets

- kleins (Ik heb een leuk broertje.)
- liefs (Wat ben jij toch een schatje!)
- onbelangrijks aan te duiden. (Het was maar een ongelukje!)

Filmpje: <https://www.xnapda.be/filmpjes/3de-leerjaar/verkleinwoorden>

3 In elke zin staat een verkleinwoord: is het grappig, klein of lief bedoeld? Kleur.

Het warme hapje smelt op mijn tong.	grappig	klein	lief
Het bakkertje viel op zijn achterwerk.	grappig	klein	lief
Schatje , je hebt heerlijk gekookt.	grappig	klein	lief

Uitlegkader:

Wat zijn zelfstandige naamwoorden?

Zelfstandige naamwoorden zijn woorden die een naam geven aan personen, dingen, planten, dieren ...

- personen → *papa, directeur, Carlos, juf, Anna ...*
- dingen → *kast, lijm, deur, schaar ...*
- planten → *cactus, eik, roos ...*
- dieren → *hond, schaap, dinosaurus ...*

4 Vul aan en zorg ervoor dat in elke kolom een dier, een plant, een persoon en een ding staat. Zet er *de* of *het* bij als het kan.

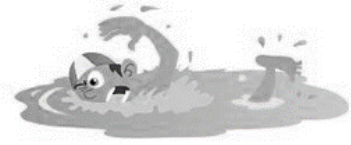
			de krokodil
	het madeliefje		
de stoel			
		Joris	

5 Schrijf bij elke tekening twee woorden die ongeveer hetzelfde betekenen.

roepen

schreeuwen

Uitlegkader:

(Ik lees deze kader 2 keer en kleur de onthoudwoorden. (fluostift of kleurpotlood))

Wat is een vergelijking?

Vroeger was ik zo slap als een pannenkoek. Nu ben ik zo sterk als een beer.

TIP: Gebruik eens een vergelijking wanneer je een tekst schrijft.
Zo wordt je tekst nog leuker om te lezen!

Wat zijn 'trappen van vergelijking'?

'Leuk' is een bijvoeglijk naamwoord. Maar sommige dingen zijn leuker dan leuk. Om dat uit te drukken, gebruiken we de 'trappen van vergelijking'.

*Dit is een **leuke** mop.*

*Ik ken een mop die nog **leuker** is.*

*Dit is echt de **leukste** mop ooit.*

6 Vul de trappen van vergelijking aan.

Bert is flink. Geert is _____ en Jo is het _____.

Bavo is grappig. Pepijn is _____ en Kaat is het _____.

WEEK 8 : taalles 3:

Thema 10 :

Taalbeschouwing en
begrijpend lezen

Opdracht:

Dit is een herhalingsles.

TIP : De uitlegkaders en filmpjes kunnen je helpen.

7 Welke zin staat in deze tekst niet op zijn plaats? Onderstreep hem.

Music For Life

Enkele jaren geleden organiseerde Studio Brussel in de kerstperiode een actie voor het goede doel. Samen met het Rode Kruis probeerden ze zoveel mogelijk geld in te zamelen. Telkens in de maand december werden drie presentatoren in een glazen huis opgesloten. Vandaaruit maakten ze dan zes of zeven dagen radio, zonder te eten! Voor geld draaiden ze plaatjes voor de mensen. Het glazen huis stond in Leuven, in Gent en in Antwerpen. In Antwerpen kan je ook gaan winkelen of een ijsje gaan eten. Heel veel mensen in Vlaanderen organiseerden in die periode allerlei acties: ze bakten wafels, ze organiseerden optredens of deden klussen. Met het ingezamelde geld probeerde het Rode Kruis mensen in de derde wereld te helpen.

8 Vul aan met een zinsdeel. Voor wie? Wanneer? Waar? Waarmee? Waarom?
Schrijf de zin opnieuw.

Linda eet kippensoep.

Hanne bakt appelcake.

Uitlegkader:

(Ik lees deze kader 2 keer en kleur de onthoudwoorden. (fluostift of kleurpotlood))

✦ Wat is een werkwoord? Hoe vind ik het? ✦

Een werkwoord (of doewoord) vertelt wat iemand (of iets) doet.
Bv. *Ik eet/graag bananen.*

Je vindt het werkwoord door de ja-nee-vraag te stellen.
Het werkwoord komt dan vooraan.

✦ Bv. */Eet/ ik graag bananen?* ✦

9 Kleur de werkwoorden groen. Kies twee werkwoorden en maak er een zin mee.

zweeten	de paraplu	het bloed	lelijk
het theater	fantastisch	springen	de paardenkeutel
de postbode	lekker	het meisje	roken
het aanrecht	gek	de vliegenmepper	de blokfluit
de zonnecrème	fantaseren	knoeien	fijn

Uitlegkader:

(Ik lees deze kader 2 keer en kleur de onthoudwoorden. (fluostift of kleurpotlood))

✦ Wat is een samenstelling? ✦

We bedenken niet voor elk nieuw ding een nieuw woord. Soms plakken we twee of meer bestaande woorden aan elkaar. Zo krijgen we een nieuw woord.
We noemen zo'n woord een samenstelling.

✦ Bv. *voetbal, handdoek, politiekantoor ...* ✦

✦ Wat betekent 'meervoud'?

Aan zelfstandige naamwoorden kun je horen en zien of het om eentje (**enkelvoud**) gaat of om meer (**meervoud**).

- In de meeste gevallen wordt *-s* of *-en* aan het enkelvoud toegevoegd.
Bv. *mens – mensen, bed – bedden, meisje – meisjes ...*

- Er zijn ook bijzondere meervouden.

✦ Bv. *kind – kinderen, ei – eieren, moeilijkheid – moeilijkheden, koe – koeien ...* ✦

10 Schrijf in elk kader een mogelijk woord.

een samenstelling

een ander woord voor aaien

een woord dat je in twee richtingen kunt lezen (bv. pap)

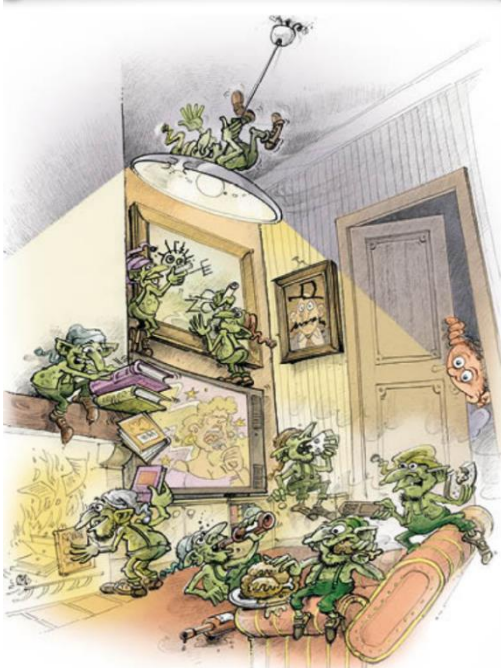
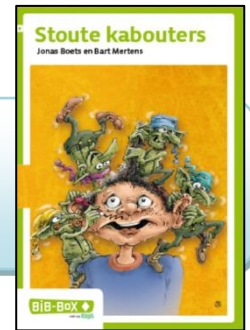
een voorvoegsel

een meervoud

een mooi woord

Opdracht:

Lees deze tekst aandachtig. (Boek: Stoute Kabouters van Jonas Boets)
Los daarna de bijhorende vragen op.

De woonkamer zit helemaal vol met kabouters.
Ze zien er allemaal uit zoals Mordan: groen, met bulten en een zwarte baard.
En een pinnenmuts natuurlijk.
Maar ze zijn helemaal geen klusjes aan het doen.
Een paar kabouters zitten in de zetel terwijl ze naar de televisie kijken.
Andere kabouters hebben de ijskast leeggehaald en eten alles op.
Boven hun hoofd slingert een kabouter aan de mooie hanglamp.
Hij gooit de boeken van mama en papa allemaal in het vuur.
En nog twee kabouters tekenen met stiften op de schilderijen aan de muur.

'Lena, wakker worden. Ons huis zit vol kabouters!'

'Ruben, dat zijn toch geen kabouters!' roept Lena.

'Dat zijn trollen!'

'Hoezo, trollen?' vraagt Ruben. 'Ze dragen toch een pinnenmuts?'

Lena schudt haar hoofd.

'Als een koe een pinnenmuts opzet, dan is het toch ook geen kabouter?'

Lena zet de computer van mama en papa aan.

'Wat ga je doen?' vraagt Ruben.

'Ik wil opzoeken hoe je trollen moet bestrijden', antwoordt Lena.

Lena zet de computer van mama en papa aan.

'Wat ga je doen?' vraagt Ruben.

'Ik wil opzoeken hoe je trollen moet bestrijden', antwoordt Lena.

Ze neemt haar zakdoek en snuit er luid in.

Ze kijkt naar het resultaat en smeert het snot uit over de hele zakdoek.

Drie trollen die op elkaars schouders stonden, vallen de kamer binnen.
Lena houdt onmiddellijk haar zakdoek voor hun gezicht.
De trollen beginnen te krijsen en deinzen achteruit.
Langzaam stappen ze naar de woonkamer.
Lena draait de hele tijd in het rond met haar zakdoek vol snot.
Plots schrikt ze en wijst ze naar de schouder van Ruben.

‘Er zit een trol op je schouder!’
Hij pakt de trol beet en probeert hem eraf te trekken.
Maar het groene wezen wil niet loslaten en bijt zich nog harder vast.

Er is maar één ding dat hij kan bedenken, al bezorgt het hem kippenvel.
Hij buigt zich naar opzij en tuit zijn lippen.
Met zijn ogen dicht mikt hij een dikke natte kus op de buik van de trol.

Ook Lena springt naar ze toe.
Ze kust de trollen op hun kop, op hun buik en op hun poep.
De trollen krijsen, slaan en bijten terug.
Allemaal krijgen ze een natte kus.
Tot er geen enkele trol meer overblijft.

Vragen bij de tekst

Wie zijn de hoofdpersonages?

Waarom dacht Ruben dat het kabouters waren?
.....
.....

Wat deden Ruben en Lena om de trollen te bestrijden?
.....
.....

Vond je het een leuk verhaal? Waarom wel/niet?
.....
.....

Verbetersleutel

Week 6 Taalles 1

Deel 1

a Waar gaat het programma over? Noteer in je eigen woorden.

over het ontstaan van het schild en de betekenissen ervan

Deel 2

b Waarover ga je iets leren?

- over het ontstaan van het schild
- over hoe je ridder moet worden
- over de betekenis en de kleuren van een schild

c Waar dienen schilden voor?

om zich te beschermen

Deel 3

d Noteer in je eigen woorden kort waarover dit stuk gaat.

over de versiering die op het schild staat

e Waarom is het geen goed idee om roze konijnen op je schild te zetten?

Je schild vertelt wat meer over jezelf.

Je vijand zou je uitlachen.

f Kleur het bolletje als de zin waar is.

- Een schild vertelt iets over wie de ridder is.
- Dankzij het schild weet je of je met een vriend of een vijand te maken hebt.
- Een schild zegt hoe oud de ridder is.
- Aan een schild kun je soms zien uit welk land een ridder komt.
- Aan een schild zie je soms wat de ridder graag eet.

Week 7 Taalles 1

1 Wie is de hoofdpersoon? *Simon*

2 Hoe voelt hij zich? *slecht, hij is ongelukkig*

Waarom? *Omdat hij jarig is op 1 september, en dat is geen leuke datum om jarig te zijn. Hij krijgt altijd cadeaus voor school.*

3 In het verhaal lees je dat sommige verjaardagen leuker zijn dan andere.

Vind jij dat ook? Waarom wel/niet?

eigen invulling

Week 7 Les 2

- 6** In het verhaal staan woorden zoals 'allerslechtste', 'oerstomste' en 'reuzegroot'. De schrijver gebruikt die woorden om het verhaal leuker te maken, maar ook om te vertellen dat iets niet *gewoon* stom of groot is, maar echt *heel* stom of groot. Noteer nu zelf enkele van die woorden. Kies een woord en plak er een stukje voor (bijvoorbeeld super-goed).

Enkele voorbeelden

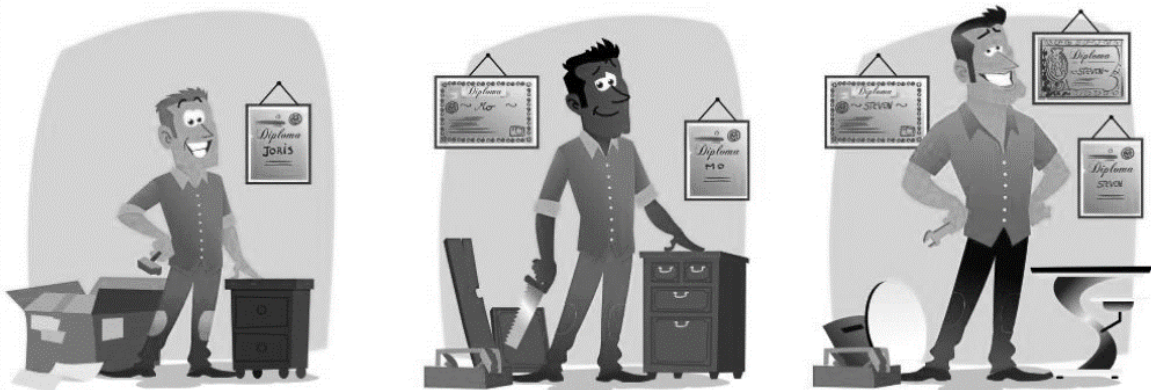
schildpadtraag	megagroot
berekoud	reuzeleuk

- 7** Je kunt ook op een andere manier zeggen dat iets héél snel, groot of leuk is. In het verhaal lees je dat Simon sneller dan het licht de strik van zijn cadeau schuift. Natuurlijk is dat niet écht zo, de schrijver wil gewoon zeggen dat het supersnel gebeurt. Dat kun jij ook! Zoek voor elk van de woorden een vergelijking. Kijk naar het voorbeeld.

bijvoorbeeld

heet	→	<i>zo heet als de zon</i>	
dik	→	<i>zo dik als een olifant</i>	
lang	→	<i>zo lang als een brandweerslang</i>	
moeilijk	→	<i>zo moeilijk als met je ogen dicht schrijven</i>	
vies	→	zo vies als algensap	

- 3** Kijk naar de prenten en vul het schema aan. De 'lieve' meester of de 'schattige' juf zal je op weg zetten.

Joris	Mo	Steven
groot	groter	grootst
slim	slimmer	slimst
handig	handiger	handigst

Week 7 Les 3

1 Onderstreep in elke zin de bijvoeglijke naamwoorden.

Lisa koopt een nieuw badpak in een sportwinkel.

Onder de oude eikenboom staat een groene bank.

Op de speelplaats is er een grote zandbak.

Mijn hondje Billie heeft een zwarte pels en witte pootjes.

Minoe ligt te slapen in haar warme poezenmand.

2 Bij welk woord staat het onderstreepte bijvoeglijk naamwoord?

Trek een pijltje.

Voorbeeld: Het balletje rolde onder het lage kastje.

De gevlekte koe staat in de wei.

De snelle wagen snorde langs het smalle weggetje.

De dikke dame fietste naar haar werk.

3 Vervang het bijvoeglijke naamwoord door een ander dat ook in de zin past. Kruis aan.

Wat een schattig ventje!

mooi

allerliefst

Bah! Wat een vieze troep.

rommelige

smerige

De mollige meneer zakte door zijn stoel.

dikke

leuke

Week 7 les 4

1 Vul in.

- De meisjes fietsten naar het bos. **Ze** zijn moe.

Wie zijn **ze**? de meisjes

- De meester vraagt mijn boek. Ik geef het **hem**.

Wie is **hem**? de meester

- Mijn mama heeft veel werk. Ik help **haar** graag.

Wie is **haar**? mijn mama

2 Twee keer hetzelfde woord gebruiken is saai. Vervang het woord de tweede keer door een verwijfswoord.

- Jitte speelt een spel.

_____ *Ze* heeft gewonnen.

- Naut liep weg.

Toch werd _____ *hij* gevangen.

- Straks vertrekken Filip en Albert op vakantie.

_____ *Ze* gaan naar Mexico.

Het is _____ *hun* eerste reis samen.

3 Waarom gebruikt een schrijver of een spreker verwijfswoorden?

- De tekst wordt minder saai.
- Het bespaart plaats.
- De tekst wordt grappiger.
- Het zorgt voor afwisseling.

4 Gebruik in de tweede zin het juiste verwijfswoord. Kies uit: *hij*, *ze*, *hem*, *haar* of *zijn*.

Mijn mama maakt de allerlekkerste spaghetti. _____ *Ze* gebruikt daar vers gehakt voor.

Mijn peter heet Peter. Straf hé, ik noem _____ *hem* dus peter Peter.

De juffen helpen de kleuters bij het snuiten van de neusjes. _____ *Ze* gebruiken er zakdoekjes voor.

Frank reed gisteren met de fiets naar Leuven. _____ *Hij* parkeerde in de Parijsstraat.

5 Schrijf op de lijntjes waar de vette of gekleurde woorden naar verwijzen.

Elisa sloop 's nachts naar het oude kerkhof om netels te plukken. Tussen de spoken! Gelukkig waren dat fuifbeesten, die haar een handje hielpen met plukken. Wat Elisa niet wist, was dat de bisschop haar stiekem volgde. Op een nacht betrapte hij haar. 'Brandnetels plukken na middernacht, op een kerkhof!'

Elisa vloog in de diepste, vochtigste kerker van het paleis. Al moest ze op de brandstapel, toch bleef ze ijverig doorwerken aan de netelhemden. Die nacht groeven haar broers een lange tunnel om haar te bevrijden. Maar de spoken waren hen voor. Op weg naar buiten werden ze toch weer gevangen genomen.

En wat erger was: Elisa verloor haar elf hemden.

De wilde zwanen
Het geluidshuis

dat _____ *de spoken* _____
haar _____ *Elisa* _____
hij _____ *de bisschop* _____
ze _____ *Elisa* _____
ze _____ *Elisa* _____
haar _____ *Elisa* _____
haar _____ *Elisa* _____
hen _____ *de broers* _____
ze _____ *de broers* _____
haar _____ *Elisa* _____

Week 8 Les 1

1 Vul de woorden in.

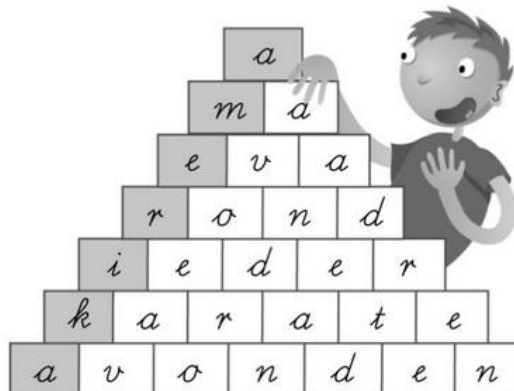
Mijn oma is al veertig jaar getrouwd met mijn opa. chocola
 Duizend gram is precies één kilo. opa
 Ik lust graag drop en chocola. bravo
 Hij vaart langs de stroomversnelling in zijn kano. pasta
 "Goed gedaan!", riep het publiek. Bravo kilo
 Spaghetti is een soort pasta. kassa
 Loes speelt dwarsfluit en haar broer piano. kano
 De agent rende de boef achterna. achterna
 In de supermarkt betaal jij bij de kassa. piano

1 Vul de laatste letter in. Kies uit: a, o, i, y

past <u>a</u>	kil <u>o</u>	min <u>i</u>	ern <u>a</u>
pon <u>y</u>	pap <u>a</u>	bugg <u>y</u>	jur <u>y</u>
fot <u>o</u>	sol <u>o</u>	pian <u>o</u>	malari <u>a</u>
kan <u>o</u>	tax <u>i</u>	programm <u>a</u>	sorr <u>y</u>
hobb <u>y</u>	bab <u>y</u>	pyjam <u>a</u>	chocol <u>a</u>

2 Vul de woordtoren in.

de eerste letter van het alfabet
 een kort woord voor 'mama'
 Adam en ...
 een cirkel is altijd ...
 een ander woord voor 'elk'
 een vechtsport
 ochtenden, middagen en ...

Als je de eerste letters van de woorden die je hebt ingevuld achter elkaar schrijft, krijg je de naam van een werelddeel: Amerika

1

Vul het juiste woord in. Kies uit:

jury – cadeau – pony – niveau – hobby – sorry – plumeau – buggy – bureau – taxi

Gisteren kreeg ik een mooi *cadeau* voor mijn verjaardag.

Paardrijden is mama's *hobby*.

De *jury* beoordeelt de zangers.

Nemen we een *taxi* of gaan we lopen?

Mijn huiswerk maak ik aan mijn *bureau*.

Die peuter viel bijna uit zijn *buggy*.

Zijn prestaties zijn van een hoog *niveau*.

Zij rijdt op een *pony* want ze is te klein voor een groot paard.

Papa veegt met een *plumeau* het stof van de kast.

"*Sorry*!", zei hij. "Ik zal het nooit meer doen."

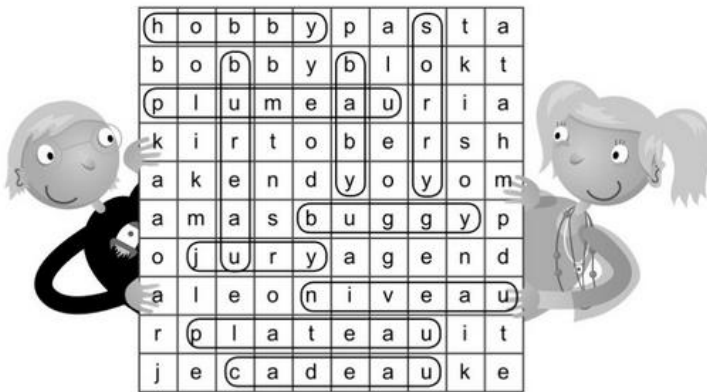
2

Zoek deze woorden en kleur ze.

De woorden staan van links naar rechts en van boven naar beneden.

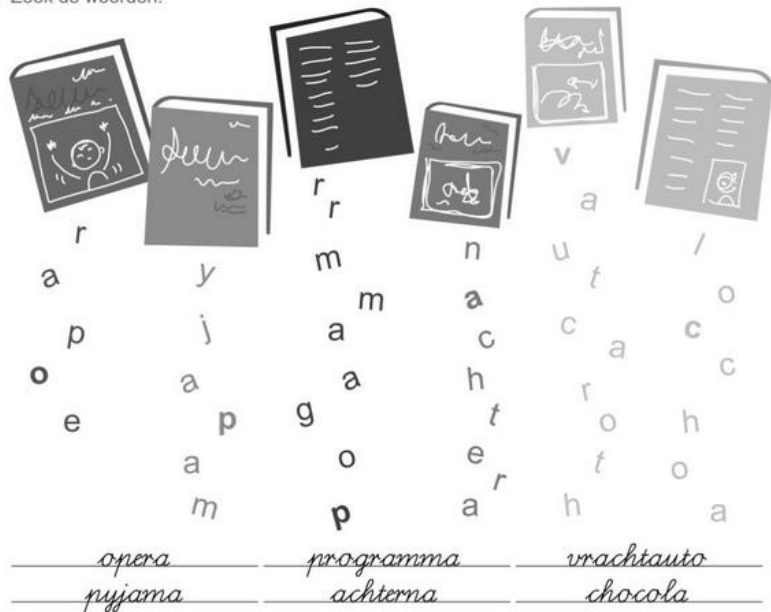
Let op: soms komt een letter in twee woorden voor!

sorry – bureau – plumeau – jury – niveau – baby – hobby – cadeau – buggy – plateau

2

Zoek de woorden.

Week 8 les 2

- 2 Kleur de vragende zin rood, de uitroepende zin blauw, de bevelzin groen en de mededelende zin geel.

- 3 In elke zin staat een verkleinwoord: is het grappig, klein of lief bedoeld? Kleur.

Het warme hapje smelt op mijn tong.	grappig	klein	lief
Het bakkertje viel op zijn achterwerk.	grappig	klein	lief
Schatje , je hebt heerlijk gekookt.	grappig	klein	lief

- 4 Vul aan en zorg ervoor dat in elke kolom een dier, een plant, een persoon en een ding staat. Zet er *de* of *het* bij als het kan.

eigen invulling

de haan	de kat	de zebra	de krokodil
de tulp	het madeliefje	het viooltje	de roos
de stoel	de hamer	de trui	het raam
de bakker	Thomas	Joris	Lore

- 5 Schrijf bij elke tekening twee woorden die ongeveer hetzelfde betekenen.

roepen schreeuwen	lopen rennen	geeuwen gaperen
slapen pitten	sterven doodgaan	zweemmen plonsen

6 Vul de trappen van vergelijking aan.

Bert is flink. Geert is flinker en Jo is het flinkst.
Bavo is grappig. Pepijn is grappiger en Kaat is het grappigst.

Week 8 Les 3

7 Welke zin staat in deze tekst niet op zijn plaats? Onderstreep hem.

Music For Life

Enkele jaren geleden organiseerde Studio Brussel in de kerstperiode een actie voor het goede doel. Samen met het Rode Kruis probeerden ze zoveel mogelijk geld in te zamelen. Telkens in de maand december werden drie presentatoren in een glazen huis opgesloten. Vandaaruit maakten ze dan zes of zeven dagen radio, zonder te eten! Voor geld draaiden ze plaatjes voor de mensen. Het glazen huis stond in Leuven, in Gent en in Antwerpen. In Antwerpen kan je ook gaan winkelen of een ijsje gaan eten. Heel veel mensen in Vlaanderen organiseerden in die periode allerlei acties: ze bakten wafels, ze organiseerden optredens of deden klussen. Met het ingezamelde geld probeerde het Rode Kruis mensen in de derde wereld te helpen.

9 Kleur de werkwoorden groen. Kies twee werkwoorden en maak er een zin mee.

zweten	de paraplu	het bloed	lelijk
het theater	fantastisch	springen	de paardenkeutel
de postbode	lekker	het meisje	roken
het aanrecht	gek	de vliegenmepper	de blokfluit
de zonnecrème	fantaseren	knoeien	fijn

10 Schrijf in elk kader een mogelijk woord.

eigen invulling

boekenkast een samenstelling	strelen een ander woord voor aaien	lepel een woord dat je in twee richtingen kunt lezen
be een voorvoegsel	keukens een meervoud	schitterend een mooi woord

Vragen bij de tekst

Wie zijn de hoofdpersonages? Ruben en Lena

Waarom dacht Ruben dat het kabouters waren?
Omdat ze een pinnenmuts aan hadden.

Wat deden Ruben en Lena om de trollen te bestrijden?
Ze gebruiken een zakdoek met snot en kussen om de trollen te bestrijden.

Vond je het een leuk verhaal? Waarom wel/niet?
Eigen mening

Week 6 Les 2 (Je mag dit schild van de bundel scheuren.)

